

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje prírodná rezervácia Devínska Kobyla	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	5.10.2022-13.10.2022
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	október 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	máj 2023

2. Definovanie problému
<i>Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).</i> Vyhlásením prírodnej rezervácie (PR) dôjde k zosúladieniu tejto PR s územím európskeho významu SKUEV0280 Devínska Kobyla so 4. stupňom ochrany (v nelesnej časti) a s 2. stupňom ochrany (v lesnej časti) a ku zvýšeniu stupňa ochrany v rámci lesných pozemkov - vymedzením zóny A s 5. stupňom ochrany na výmere 489,18 ha. Zóna B so 4. stupňom ochrany na výmere 162,38 ha bola navrhnutá prevažne na nelesných pozemkoch súčasnej Národnej prírodnej rezervácie Devínska Kobyla a na niekoľkých enklávach v rámci lesných pozemkov. Dôvodom pre zvýšenie stupňa ochrany je zabezpečenie priaznivého stavu viacerých lesných biotopov európskeho a národného významu. Hospodárske využívanie na týchto lesných pozemkoch by bolo ukončené a lesy by boli ponechané na prirodzený vývoj s výnimkou nutnej údržby značených chodníkov. Na enklávach v 4. stupni ochrany v rámci lesných pozemkov bude umožnený výkon práva poľovníctva, ktorý je dôležitý o. i. z dôvodu premnoženia diviacej zveri, na potrebe regulácie ktorého sa zhodli všetky dotknuté subjekty v rámci prerokovania zámeru vyhlásiť PR Devínska Kobyla. Pri prerokovaniach bolo tiež zdôraznené špecifické postavenie Devínskej Kobyly ako územia obklopeného mestskými časťami Bratislavy s vysokou návštevnosťou. Ku dňu účinnosti nariadenia vlády budú vyhradené miesta a dôjde tak k určeniu podmienok pre návštevníkov a športovo-rekreačné aktivity. Dôvodom vyhlásenia PR Devínska Kobyla je v neposlednom rade aj odôvodnené stanovisko Európskej komisie v rámci konania o porušení zmlúv č. 2019/2141, ktoré sa týka nedostatočného „označovania“ lokalít európskeho významu a určenia cieľov ochrany a opatrení ochrany. Z uvedeného dôvodu bola táto úloha zaradená aj do plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.
3. Ciele a výsledný stav
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i> Účelom vyhlásenia PR Devínska Kobyla je zabezpečenie ochrany prirodzených procesov a umožnenie prirodzeného vývoja prírodných lesných spoločenstiev nachádzajúcich sa na jej území, ako aj zabezpečenie priaznivého stavu predmetov ochrany prírodnej rezervácie, ktorými sú biotopy európskeho a národného významu. Na lúčnych spoločenstvách je naopak potrebné zachovať extenzívne obhospodarovanie pozemkov tak, aby nedošlo k samovoľnej sukcesii a zarastaniu lúk. Súčasne bude umožnené využívanie územia na rekreáciu podľa podmienok, ako to umožňuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“). Účelom vyhlásenia PR Devínska Kobyla je tiež ochrana výnimočných anorganických javov, vrátane lokality Sandberg, ktorá je zvyškom posledného morského prostredia na území Slovenska (spred 14 miliónov rokov).

Podkladom pre vyhlásenie PR Devínska Kobyla je projekt ochrany, ktorý prešiel úpravami v zmysle prerokovaní a je zverejnený na webovom sídle Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky na adrese <https://www.soprs.sk/prdevinskakobyla/>.

4. Dotknuté subjekty

Uved'te subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:

Hlavné mesto SR Bratislava, Lesy SR š. p., Mestský úrad Bratislava - Devín, Mestský úrad Bratislava - Devínska Nová Ves, Mestský úrad Bratislava - Dúbravka, Okresný úrad Bratislava, Bratislavský samosprávny kraj, nešťatní vlastníci a užívatelia pozemkov, vrátane poľovných združení, návštevníci územia.

5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Vyhlásenie územia za PR podľa zákona č. 543/2002 Z. z. zabezpečí prostredníctvom vyššieho stupňa ochrany zachovanie prirodzených procesov, umožní prirodzený vývoj lesných spoločenstiev nachádzajúcich sa na tomto území a zabezpečí priaznivý stav predmetov ochrany navrhovanej PR Devínska Kobyla, ktorými sú biotopy a druhy európskeho a národného významu, ako aj ochranu cenných abiotických javov. Uvedené ciele možno dosiahnuť dodržiavaním ustanovení územnej ochrany definovaných zákonom č. 543/2002 Z. z.

Nulový variant - uveďte dôsledky, ku ktorým by došlo v prípade nevykonania úprav v predkladanom materiáli a alternatívne riešenia/spôsoby dosiahnutia cieľov uvedených v bode 3.

Nevyhlásením PR nebude splnená úloha č. 49 z Plánu legislatívnych úloh vlády SR na mesiace jún až december 2021 „predložiť na rokovanie vlády SR návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa vyhlasuje chránený areál Devínska Kobyla“ a táto úloha priamo súvisí s transpozíciou smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich vtákov a rastlín v platnom znení.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno ☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Nie.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Vyhlásením PR Devínska Kobyla bude v súlade s požiadavkami Európskej komisie zabezpečená právna ochrana lokality, ktorá sa prekrýva s územím európskeho významu SKUEV0280 Devínska Kobyla. Programom starostlivosti podľa § 54 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. sa následne stanovujú ciele ochrany a vhodný typ manažmentu daného územia pre biotopy a druhy európskeho významu a národného významu, ktoré tvoria predmet ochrany PR Devínska Kobyla. Vyhodnocovanie plnenia programu starostlivosti bude realizované priebežne počas obdobia jeho platnosti. Vyhodnocovanie bude vychádzať z výstupov alebo merateľných indikátorov určených opatrení a podľa navrhovaných termínov.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy

z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu

☐ Pozitívne ☐ Žiadne ☒ Negatívne

☒ Áno ☐ Nie ☐ Čiastočne

v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov

☐ Pozitívne ☒ Žiadne ☐ Negatívne

z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Chránené územie patrí pod lesný celok (LC) Lesy SR Bratislava. V súčasnosti platí pre LC Lesy SR Bratislava Program starostlivosti o lesy (PSoL) na roky 2016 – 2025. Lesné pozemky obhospodaruje štátny podnik Lesy SR. Na zabezpečenie predmetov ochrany v zóne A je zakázané zasiahnuť do lesného porastu, narušiť vegetačný a pôdny kryt v zmysle § 16 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 543/2002 Z. z. V praxi teda dochádza k obmedzeniu úmyselnej i náhodnej ťažby, t. j. obmedzeniu bežného obhospodarovania. V zóne B navrhovanej prírodnej rezervácie nedochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania.

Vyhlasenie PR Devínska Kobyla môže mať za určitých okolností pozitívny vplyv na zamestnanosť, ktorý ale nie je možné kvantifikovať. Niektorí zamestnanci venujúci sa lesnému hospodáreniu môžu sezónne pôsobiť ako odborní sprievodcovia chráneným územím. Na zamestnancov venujúcich sa lesnej ťažbe a činnostiam s ňou súvisiacou, bude mať pravdepodobne mierny negatívny vplyv v dôsledku zníženia ťažbových možností, resp. obmedzeniu na odstraňovanie stromov v okolí turistických a náučných chodníkov.

Vyhlasenie územia za PR otvára nové možnosti finančných zdrojov. Potrebná je však snaha o hľadanie nových možností a alternatívnych prístupov k financovaniu a zamestnanosti. Ako príklad alternatívneho prístupu k financovaniu je vyberanie dobrovoľných príspevkov, ktoré by sa malo týkať navrhovanej PR. Do úvahy prichádza aj kumulácia profesií – niektorí zamestnanci popri svojej hlavnej pracovnej činnosti môžu sezónne pôsobiť ako odborní sprievodcovia chráneným územím. Ako vhodný doplnok k štandardnej pracovnej činnosti je napríklad odborná sprievodcovská činnosť v chránenom území (zoologické exkurzie, floristické exkurzie, pozorovanie dynamiky lesov a podobne). Alternatívne možnosti zvyšovania príjmov sú však momentálne veľmi málo využívané.

Zámer vyhlásiť PR Devínska Kobyla bol v zmysle § 50 zákona č. 543/2022 Z. z. dňa 25. mája 2022 oznámený Okresným úradom Bratislava. K zámeru bolo doručených 37 pripomienok od 10 subjektov. Tieto boli prerokované dňa 16. augusta 2022 a následne písomne vyhodnotené, o čom boli pripomienkujúce subjekty informované listom Okresného úradu Bratislava z 8. septembra 2022.

Uskutočnili sa tiež ďalšie prerokovania s dotknutými mestskými časťami, Lesmi Slovenskej republiky, š. p., urbárskou spoločnosťou, športovými zväzmi a poľovnými združeniami. Prerokovania boli ukončené v marci 2023.

11. Kontakt na spracovateľa

Uved'te údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Mgr. Ján Drotár, odbor ochrany prírody, sekcia ochrany prírody a biodiverzity MŽP SR
(jan.drotar@enviro.gov.sk).

12. Zdroje

Uved'te zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uved'te danú skutočnosť.

Projekt ochrany na vyhlásenie prírodnej rezervácie Devínska Kobyla: <https://www.sopsr.sk/prdevinskakobyla/>.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č. 229/2022

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☒ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľovi predložiť aktuálnu verziu Doložky vybraných vplyvov v zmysle aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov platnej od 10.6.2022.

Odôvodnenie: Priložená doložka vybraných vplyvov nesplňa obsahové náležitosti podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. V časti 9. Vybrané vplyvy, riadok vplyvy na rozpočet verejnej správy je potrebné doplniť vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia berie na vedomie konštatovanie predkladateľa uvedené v doložke vybraných vplyvov a analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy, že negatívny vplyv predmetného materiálu na rozpočet verejnej správy v roku 2023 v celkovej sume 54 325 eur a v rokoch 2024 až 2026 v sume 52 724 eur ročne je zabezpečený v rozpočte kapitol MŽP SR a MV SR.

Súčasne Komisia uvádza, že doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy je potrebné vypracovať podľa znenia Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov platného od 10.06.2022.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia odporúča predkladateľovi predložiť aktuálnu verziu Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Predložená Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie nie je v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov. Aktuálna verzia analýzy je dostupná na: <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty>

Komisia odporúča predkladateľovi dopracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Komisia odporúča uviesť v analýze aj výšku reálnych finančných náhrad v dôsledku obmedzenia bežného hospodárenia.

K sociálnym vplyvom

Komisia odporúča predkladateľovi korektne identifikovať sociálne vplyvy predloženého materiálu v bode 9. doložky vybraných vplyvov a vypracovať separátnu analýzu sociálnych vplyvov.

Odôvodnenie: Podľa predkladaného materiálu medzi dotknuté subjekty predloženého materiálu patria okrem iného aj nešťatní vlastníci a užívatelia pozemkov, medzi ktorými sú aj fyzické osoby nepodnikatelia – majitelia pozemkov. Zároveň materiál predpokladá, že z dôvodu prijatia materiálu „hospodárske využívanie na týchto lesných pozemkoch by bolo ukončené“, čo znamená, že materiál predpokladá obmedzenie bežného hospodárenia na pozemkoch fyzických osôb – majiteľov pozemkov, čo by zakladalo negatívne sociálne vplyvy. V prípade poskytovania náhrady za obmedzenie používania pozemkov by išlo o pozitívne sociálne vplyvy na hospodárenie vybraných domácností – majiteľov dotknutých pozemkov.

Vyhodnotenie pripomienok:

Doložka vybraných vplyvov bola upravená v zmysle aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov platnej od 10.6.2022. Materiál nepredpokladá vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov.

Analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy bola upravená v zmysle aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov platného od 10.06.2022.

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie bola upravená v zmysle aktuálnej Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov dostupnej na: <https://www.mhsr.sk/podnikatelske-prostredie/jednotna-metodika/dokumenty>. Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie neuvádza výšku reálnych finančných náhrad v dôsledku obmedzenia bežného hospodárenia, keďže reálna výška finančnej náhrady bude vypočítaná v zmysle zákona súdnym znalcom v odbore lesníctvo na žiadosť dotknutého podnikateľského subjektu.

Predkladateľ nebude vypracovávať analýzu sociálnych vplyvov, keďže materiál nepredpokladá vplyv na sociálne prostredie.

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.
(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uved'te pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: